

d ů v o d ů:

Žalovaný vytýká, že odvolací soud vyměřuje výživné přihlížel k věnu jeho manželky a k tomu, že jest bezdětným. Věna manželky nelze ovšem k výživě nemanželských dětí použití, avšak jménem nemanželského otce, které dle § 166 obč. zák. jest měřítkem pro výši výživného, jest vše, co tento vzhledem ku svému všeobecnému hospodářskému stavu může poskytnouti, aniž by ohrozil svou vlastní existenci a existenci osob ostatních, o které jest povinen se starati. Věno manželky ulehčuje však žalovanému starost o manželku, po případě o dítky. Přihlížel-li pak soud odvolací s tohoto hlediska ku věnu, které žalovaný obdržel, nelze míti za to, že věc nesprávně právně posoudil.

Čís. 748.

Rozvedené manželce nepřisluší od doby provedeného rozvodu právo spoluužívati společného bytu, jež sama nenajala. Bydlí-li v něm přece, děje se to jen výprosou. Ponechal-li ji manžel prozatím v bytě, až si najde jiný byt, jest soud oprávněn určití termin (§ 904 obč. zák.), kdy se manželka má vystěhovati.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1920, Rv I 700/20.)

V červnu 1918 byl povolen sporným stranám rozvod manželství od stolu a lože, žalovaná manželka však, nemohouc si opatřiti bytu, zůstala v bytě žalobcově, vedla mu dále domácnost a k naléhání jeho, aby byt opustila, podepsala u právního zástupce žalobcova prohlášení ze dne 26. března 1920 toho obsahu, že se vystěhuje až se bude moci odstěhovati ku svým příbuzným do Uher. Žalobu manželovu, by žalovaná byla uznána povinnou vykliditi pokoj, obývaný v bytě manželově, pro c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e zamítl. D ů v o d y: Pokud manželský svazek trvá, má každý manžel právo a povinnost sdíleti společnou domácnost. Při dobrovolném rozvodu se manželé navzájem tohoto práva vzdávají, pokud se týče od povinnosti společnou domácnost sdíleti se osvobozují. Vzdání se práva toho zajisté může za souhlasu druhé strany kdykoliv býti odvoláno a nabývá opět plné působivosti. V případě, o němž jde, domáhala se žalovaná po rozvodu zase u žalobce práva sdíleti s ním společnou domácnost do doby, až si najde byt v Uhrách a žalobce jí právo na společnou domácnost na tu dobu zase přiřknul; nebydlí tudíž žalovaná, která dosud jiného bytu si opatřiti nemohla, čehož pak žalobce ani netvrdí ani neprokázal, u žalobce bezdůvodně a bylo proto žalobu zamítnouti. O d v o l a c í s o u d vyhověl žalobě v ten způsob, že nařídil žalované, by vyklidila pokoj v bytě žalobcově do 15. listopadu 1920. D ů v o d y: Žalovaná ani netvrdila, že by byla nájemnicí nebo spolunájemnicí. Když mezi manželi došlo k rozvodu od stolu a lože, jest manželka zajisté povinna, když bytu nenajala, byt, jež dosud se svým manželem v důsledku ustanovení § 92 obč. zák. obývala, opustiti. Tuto svou povinnost uznala žalovaná a uznává dosud. Z té skutečnosti žalovanou uplatňované, že manželé spolu několikrát souložili, nelze nikterak dovoditi, i kdyby byla pravdivou, že by byla manželka oprávněna dále v bytě svého manžela se zdržovati. Ku

společnému manželskému žití bylo by zajisté třeba souhlasu, tedy prohlášení obou stran, že jsou ochotni spolu znovu ve společné domácnosti a manželství žít, nestačí k tomu pouhá soulož, třeba několikrát opakovaná. Formálně dochází tento souhlas výrazu ohláškou na soudě dle § 110 obč. zák. Bydlí tedy žalovaná v bytě žalobcově bez veškerého právního důvodu, což ostatně sama uznává, a jedná se proto v tomto sporu jen o to, jaké právní důsledky mělo její prohlášení ze dne 26. března 1920, že se vystěhuje z bytu manželova, a že bude moci se odstěhovat i ku svému příbuzným do Uher. Pro takový případ má občanský zákon v § 904 přesné ustanovení, totiž, že ponechal-li zavázaný dobu splnění svému rozhodnutí a jedná-li se toliko o osobní povinnost, která na dědice nepřechází, má soud ustanoviti podle uvážení všech okolností přiměřenou lhůtu. Stejně se má tak státi, slíbí-li zavázaný plniti podle možnosti. Soud odvolací uváživ nynější nouzi bytovou a zároveň, že se tu jedná o osobu, která bude si moci opatřiti buď nájmem nebo podnájmem místnost jedinou snáze, ustanovil den 15. listopadu 1920 po rozumu § 904 obč. zák. jako konečný termín, kdy žalovaná má byt svého muže opustiti a se vystěhovati.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Pokud jde o dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., vychází odvolací soud ze správného názoru, že rozvedené manželce nepřísluší právo od doby provedeného rozvodu spoluužívatí společného bytu, jehož sama nenajala, a bydlí-li v něm přec, že děje se tak jen výprosou. V případě, o nějž tuto jde, má se věc poněkud jinak, neboť ze zjištění prvního soudu vyplývá, že strany po rozvodu manželství spolu ujednaly, že žalovaná povede domácnost svého manžela až do té doby, kdy si najde jiný byt. Tím se žalobce vzdal svého práva vyzvati dle svého libovolného rozhodnutí žalovanou, aby byt ihned opustila, a byl povinen poskytnouti jí lhůtu přiměřenou, aby si opatřila byt. Poněvadž úmluva neobsahuje určitého termínu pro splnění, a žalovaná, která sama žádala žalobce, aby ji prozatím ponechal ve svém bytě, až si najde jiný byt, že pak odejde, dala tím na jevo, že se dle možnosti odstěhuje, užil odvolací soud právem ustanovení § 904 a dle toho určil lhůtu, ve které jest žalovaná povinna byt žalobcův opustiti. Lhůta k vyklizení pokoje žalovanou v bytě žalobcově obývaného byla určena ve smyslu ustanovení § 573 c. ř. s.

Čís. 749.

Tuzemským poručenským soudům náleží vykonávati pravomoc nad cizozemským nezletilcem dle tuzemských zákonů.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1920, R II 321/20.)

Tuzemský poručenský soud uložil dle § 16, odstavec druhý, I. dílčí novely k obč. zák. nemanželskému otci (tuzemci) výživné pro jeho nezletilou dceru, příslušnou prý do Německa, jejíž matka bydlela v tuzemsku. Ku stížnosti nemanželského otce nařídil rekursní soud poručen-